

SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ ŠLUKNOVSKA

ÚŘAD VLÁDY ČR

Ing. Andrej Babiš, premiér
Nábřeží Edvarda Beneše 128/4
118 00 PRAHA

V Krásné Lípě 19. 4. 2021

Vážený pane premiére,

obracím se na Vás jako předseda Sdružení pro rozvoj Šluknovska, jež je společnou platformou všech 18 obcí regionu východní části Děčínska s 55 tis. obyvateli.

O strukturálním ekonomicko-sociálním postižení území se nebudu více rozepisovat, je to skutečnost, která Vám je jistě z řady diskusí a jednání dobře známa. Ovšem, jestli měl náš region v této situaci alespoň nějakou pozitivní výhodu a příležitost, pak jimi nepochybně byly relativně nedotčená příroda a z ní vyplývající šance v rozvoji turistiky a cestovního ruchu.

V průběhu několika posledních let však i o tuto příležitost rychle přicházíme. Příčinou je dramaticky se vyvíjející kůrovcová kalamita s mnoha negativními dopady na život a budoucí prosperitu našich obcí. S ohledem na meziresortní a mezinárodní přesahy, si dovoluji oslovit s prosbou o aktivní zásahy přímo Vás.

Vývoj současné kůrovcové kalamity v našem regionu byl ovlivněn několika zásadními skutečnostmi:

- 1) na podzim 2017 proběhla větrná kalamita, která postihla Šluknovský výběžek, NP České Švýcarsko (dále NPČŠ) a Lužické Hory. V lednu 2018 přišla do území další větrná kalamita. Po ní zůstalo po lesích spoustu nezpracovaného dřeva až do léta 2018. O důvodech, proč se tak stalo, lze diskutovat, ale značný vliv měla nepružnost zákona o zadávání veřejných zakázek v podobně kritických situacích, ale i jistá liknavost správců lesů. Lýkožrout dostal tedy výbornou příležitost se namnožit (jednalo se o desetitisíce m³ dřeva, které se nezpracovaly včas,
- 2) v roce 2018 vyvrcholilo cca pětileté období sucha - opět ideální stav pro start kůrovcové kalamity (oslabené smrky, neschopné se bez vody bránit),

Sídlo:	Korespondenční adresa:	tel.: 412 354 820	IČO: 49889681
Náměstí Míru 1 Rumburk 407 77 Šluknov	Masarykova 246/6 407 46 Krásná Lípa	777 938 828 e-mail: podatelna@krasnalipa.cz	Bankovní spojení: KB a.s. č. účtu: 78-5196700297/0100

- 3) od roku 2017 se navíc po novele zákona o ochraně přírody a krajiny nesmělo zasahovat v I. zóně NPČŠ, kam se přesunul kůrovcový problém z NP Saské Švýcarsko, kde již v té době byla rozsáhlá bezzásahová území. Během let 2018 a 2019 se kůrovec rozšířil již na celé území NPČŠ. Od 2019 se pak v NP dramaticky omezovaly těžební zásahy proti kůrovci. Nebyla realizována, ač byla od počátku plánována, tzv. pufrální zóna, která měla zamezit postupu kůrovce do sousedních lesů jiných vlastníků,
- 4) pod vlivem prudkého růstu kůrovcové hmoty na německé straně hranice se změnil přístup i Saských státních lesů, a hlavně po ekonomické rozvaze (ceny dřeva na minimum) přestali Němci v roce 2019 a první půli 2020 aktivně zasahovat proti kůrovci. Tedy podél celé státní hranice se kůrovec opět ve velkém množil v podstatě v celém příhraničí kolem dokola Šluknovského výběžku. Celé to bylo podpořeno i rozdrobenou majetkovou drůbou, neboť soukromí vlastníci v SRN nezasahovali vůbec. Naopak v ČR v porostech mimo NPČŠ probíhají nebývalé kalamitní těžby,
- 5) v roce 2020 na jaře bylo zpracování kůrovcového dřeva v hospodářských lesích brzděno a omezováno krizí koronaviru, z důvodu velmi omezené zpracovatelské kapacity (v NP už bohužel nastal cílový stav). V druhé polovině roku 2020 se těžby a postup proti kůrovci ze strany LČR zrychlil a optimističtějšímu vývoji nahrávají i loňský na srážky bohatší rok a poměrně dlouhá letošní zima a chladné jaro.

Tolik tedy k popisu současné situace a k důvodům a příčinám proč, a jak nastala. V každém případě z ní vyplývají vážné problémy v několika oblastech. Pro přehlednost je specifikuji dle odpovědných resortů, ač se logicky v mnohém překrývají.

Z pohledu životního prostředí vnímám především negativní dopady do ekosystémů chráněných území, tedy Národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce (pod společným správním orgánem) a CHKO Lužické hory. Léta pečlivě chráněná území jsou dnes totálně poškozena.

- **Národní park České Švýcarsko** – Kůrovcem je zasaženo a zničeno cca 60% území, které bylo z většiny s převahou porostů smrku. Souhrnně jde o **cca 2 mil. m³!** suchého stojícího smrkového dřeva. V sousedním německém NP je to více jak 2,5 mil. m³!
 - a) Toto množství suchého dřeva vnímáme i jako zvýšené požární riziko pro obce a lidská obydlí v blízkosti území.
 - b) Zanedbatelná jistě není ani ekonomická hodnota tohoto „odepsaného“ dřeva. Vyčíslil ji někdy někdo? Pokud ano, můžete nás prosím informovat o výši těchto ztrát?
 - c) V počátku kalamitní situace docházelo i k rozsáhlým kůrovcovým těžbám, kdy vznikly obrovské mýtiny (i 40 ha), kde následným rozhodnutím Správy NP bylo znemožněno vysadit nové stromy. Dnes jsou to mrtvé planiny.
 - d) Většina území tak bude ponechána tzv. přírodnímu (samovolnému) vývoji, tzn. že zde nebude probíhat kácení a výsadby nového lesa. Obáváme se významného negativního vlivu na zadržování vody v krajině a na erozi výrazně písčitých půd.
 - e) V důsledku rozhodnutí o ponechání velké části území samovolnému vývoji dojde k postupné degradaci smrkových souší, které budou ohrožovat návštěvníky. Původně slibované bezpečnostní těžby podél značených turistických tras dnes probíhají velmi omezeně a jsou náhle odmítány jako nevhodné, a naopak řada úseků je uzavírána!

Sídlo:	Korespondenční adresa:	tel.: 412 354 820	IČO: 49889681
Náměstí Míru 1 Rumburk 407 77 Šluknov	Masarykova 246/6 407 46 Krásná Lípa	777 938 828 e-mail: podatelna@krasnalipa.cz	Bankovní spojení: KB a.s. č. účtu: 78-5196700297/0100

Bez předchozí diskuse a stanovení termínů a dalšího postupu. V současné chvíli je to již 6 úseků, další uzávěry se připravují – i na území navazující CHKO Labské pískovce. Negativní dopady na cestovní ruch a turismus jsou lehce předvídatelné. Území je potenciálními návštěvníky vnímáno jako potenciálně nebezpečné, s řadou nepředvídatelných omezení a esteticky významně poškozené. Řada lesních cest a turistických tras je navíc zdevastována používáním těžké techniky při provádění těžeb v lokalitách, kde se aktivně zasahuje nebo zasahovalo proti kůrovci.

- f) Ekonomické dopady na místní podnikatele v cestovním ruchu, poskytovatele ubytovacích, stravovacích a dalších služeb mohou být v kombinaci s vlivem covidové krize drtivé, až absolutní. Navíc sousední saské území, které bývá často cílem návštěv i našich turistů zde ubytovaných je na tom s prostupností podobně špatně. Po staletí používané stezky zanikají a území se stává neprostupné.
- **CHKO Labské pískovce a Lužické hory, popř. území Šluknovska na ně úzce navazující –** Kůrovec se do nich rozšířil nepochybně přelivem z území, kde nebyly prováděny zásahy proti kůrovcové kalamitě. A to jak na území národních parků, tak i v německém příhraničí. Druhá skladba lesa a klimatické podmínky tomu významně napomohly, nelze je však tendenčně uvádět jako jediný a hlavní důvod. Nicméně probíhající aktivní zásahy snad ještě dávají naději část porostů, především v Lužických horách zachránit.
 - a) Přesto je těžko pochopitelné, že Správy těchto CHKO strpí a přihlíží devastaci lesních porostů, tedy ekosystémů, jež v předchozích letech tak pečlivě ochraňovali a často do nich investovali nemalé prostředky. Jsem přesvědčen, že na mnoha místech dochází k porušování zákona o ochraně přírody a krajiny, např. dle § 26, odst. 3, písm. a).
 - b) Proč těmito orgány není aktivně regulován rozsah a průběh kůrovcové těžby a nejsou voleny její citlivější a opatrnější způsoby?
 - c) Jak je možné, že je tolerována devastace cestní sítě, ničeny turistické trasy, cyklotrasy a jejich značení?
 - d) Stejně jako v případě národního parku se obáváme ekonomických dopadů na místní podnikatele v oblasti cestovního ruchu. Navíc v situaci, kdy cíle v těchto územích jsou doporučovány jako náhradní za ty v uzavíraných lokalitách!

Z pohledu ministerstva zemědělství, v jehož gesci je mj. lesní hospodářství, a řízení v našem regionu dominantního vlastníka Lesy ČR, s. p. identifikujeme z pohledu obcí několik úrovní problému spojených s probíhající likvidací kůrovcové kalamity. Jde tedy o těžby mimo NP, v CHKO i mimo ně. O koncentraci a velikosti území vypovídá dobře tzv. kůrovcová mapa.

- a) Poškození majetku obcí, soukromých vlastníků a Ústeckého kraje, kdy jde především o ničení obecních komunikací obrovsky navýšenou nákladní dopravou.
- b) Poškození pozemků obcí a dalších vlastníků nepovoleným skládkováním dřeva, např. na pastvinách a lučních porostech. To vše zapříčiněno špatným nastavením obchodních vztahů. LČR prodají dřevo tzv. nastojato, dostanou za ně zapláceno. Někdo dřevo vytěží a prodá, také dostane zapláceno. Jiný nakonec dřevo odveze, za což dostane také zapláceno. A nám, tedy obcím a našim občanům zůstane zdevastovaný les a zničené místní komunikace. Toto přeci nelze tolerovat!
- c) Likvidace obecních a městských lesů kůrovcem v důsledku nezvládnuté kalamity v NP a LČR, s. p. se všemi ekonomickými dopady na naše hospodaření.

Sídlo:	Korespondenční adresa:	tel.: 412 354 820	IČO: 49889681
Náměstí Míru 1 Rumburk 407 77 Šluknov	Masarykova 246/6 407 46 Krásná Lípa	777 938 828 e-mail: podatelna@krasnalipa.cz	Bankovní spojení: KB a.s. č. účtu: 78-5196700297/0100

- d) Zásadní omezení rekreačního využití lesa v důsledku obrovského poškození lesních cest a po nich vedených turistických tras a cyklotras
- e) Významné poškození životního prostředí v těsné blízkosti našich obcí.

Vážený pane premiére,

plně si uvědomuji současnou složitou společenskou situaci, kdy se prioritně věnujete důležitým epidemiologickým a dalším souvisejícím tématům. Přesto bych Vás chtěl požádat o osobní vstup a vklad energie do řešení výše popsané problematiky. Dochází zde k dramatické přeměně krajiny na dlouhá léta. Vezměte s sebou třeba ministra ŽP pana Brabce, který je mj. poslancem za Ústecký kraj a přijedte se na vlastní oči přesvědčit, jak zdevastovaná je naše krajina na jejíž ochranu má jeho ministerstvo dohlížet, i s jakými omezeními se zde musíme vypořádat na počátku, snad již normálnější, turistické sezóny.

Děkuji za pochopení.

S přátelským pozdravem z Českého Švýcarska

Jan Kolář, starosta města Krásná Lípa a předseda Sdružení pro rozvoj Šluknovska

Sídlo:	Korespondenční adresa:	tel.: 412 354 820	IČO: 49889681
Náměstí Míru 1 Rumburk 407 77 Šluknov	Masarykova 246/6 407 46 Krásná Lípa	777 938 828 e-mail: podatelna@krasnalipa.cz	Bankovní spojení: KB a.s. č. účtu: 78-5196700297/0100